

27 Φεβρουαρίου 2020

Διαμεσολάβηση Και Δικομανία (Και) Περί Σφηκών Ο Λόγος...

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

I. Προοίμιο

Το θέμα της δικομανίας δεν είναι πρόσφατο.

Ήδη ο Αριστοφάνης, κατά το 422 π.Χ., παρουσίασε στα Λήναια τους «Σφήκες» του, στηλιτεύοντας και διακωμωδώντας τη δικομανία των Αθηναίων. Στη συγκεκριμένη μάλιστα αριστοφανική κωμωδία, ο Βδελυκλέων πασχίζει να «θεραπεύσει» τον δικαστή πατέρα του Φιλοκλέωνα από το πάθος της δικομανίας. Εκεί ο Αριστοφάνης (δια στόματος Βδελυκλέωνα) αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στη δυσκολία «να γιατρέψεις αρρώστια που έχει ποτίσει τον οργανισμό της πολιτείας».

Και, προφανώς, δεν είχε άδικο. Κι η δικομανία με αρρώστια μοιάζει. Μια αρρώστια που έχει διαποτίσει τους περισσότερους από εμάς. Μια αρρώστια που όλους μας έχει επηρεάσει και (συνεχίζει αδιάλειπτα να) μας επηρεάζει.

Είναι γνωστό εξάλλου πως η ανεπιτυχής διαχείριση θεμάτων απονομής δικαιοσύνης αποτελεί, σε κάθε περίπτωση, σημαντική τροχοπέδη στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας.

Παθογένειες του δικαστικού συστήματος οφειλόμενες στη συσσώρευση υποθέσεων στοχεύει να θεραπεύσει και ο απολύτως πρόσφατος νόμος 4640/2019. Επιχειρεί μάλιστα να δημιουργήσει μια νέα κουλτούρα επίλυσης διαφορών, μέσα από την διαμεσολάβηση.

Στους Σφήκες ο Βδελυκλέων κατάφερε, εν τέλει, να «θεραπεύσει» τον δικομανή πατέρα του Φιλοκλέωνα.

Ο πρόσφατος νόμος για την διαμεσολάβηση θα καταφέρει, άραγε, να περιορίσει

τις συνέπειες της δικομανίας των ελλήνων; Να ανατρέψει, ίσως, τις δυσμενείς συνέπειες από την επί δεκαετίες σώρευση υποθέσεων στα αραχνιασμένα ράφια της δικαιοσύνης;

II. Διαμεσολάβηση: Ο Θεσμός

Η διαμεσολάβηση αποτελεί εναλλακτική μέθοδο εξωδικαστικής επίλυσης ιδιωτικών διαφορών. Κεντρικό πρόσωπό της ο Διαμεσολαβητής-τρίτος και ουδέτερος προς τα εμπλεκόμενα μέρη. Οι διάδικοι, με τη συνδρομή του Διαμεσολαβητή, επιχειρούν την επίλυση της μεταξύ τους ιδιωτικής διαφοράς, αποφεύγοντας τη δικαστική οδό.

Στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης, οι διάδικοι προχωρούν σε διαπραγματεύσεις, ώστε να καταλήξουν σε μια βιώσιμη και αμοιβαία ικανοποιητική λύση σχετικά με το θέμα της αντιδικίας τους. Αν το καταφέρουν θα έχουν αποφύγει τα υψηλά κόστη, την ανασφάλεια και την ψυχολογική φθορά που επιφέρει κάθε δικαστική διένεξη. Η διαδικασία της διαμεσολάβησης δεν είναι (γενικά) δεσμευτική. Οι διάδικοι, στην περίπτωση που δεν καταλήξουν σε συμφωνία, δικαιούνται να συνεχίσουν στο αρμόδιο δικαστήριο.

Η διαμεσολάβηση, ως σύλληψη, μόνο θετικό πρόσημο μπορεί να έχει.

Η ταχύτητα επίλυσης της διαφοράς αλλά και η εξοικονόμηση χρημάτων για τους διαδίκους (σε σχέση με μια μακρά δικαστική διένεξη) δεν είναι τα μόνα πλεονεκτήματά της.

Ας αναλογιστούμε, λόγου χάρη, μια διαφορά μεταξύ δύο (αρμονικά μέχρι πρότινος συνεργαζομένων) επιχειρηματιών. Η αξιοποίηση της διαμεσολάβησης μπορεί να καταστήσει δυνατή τη διάσωση μιας επαγγελματικής συνεργασίας και, συχνά, προσωπικής σχέσης (τουλάχιστον σε θεωρητικό επίπεδο). Η επικοινωνία των διαδίκων, η διατήρηση της μεταξύ τους αξιοπρέπειας και η αποδοχή μιας λύσης, την οποία από κοινού έχουν αποφασίσει, είναι δυνατό να συμβάλλει στην ανάκτηση ικανοποιητικών σχέσεων. Κι ακόμα περισσότερο: να δημιουργήσει γόνιμο έδαφος για μια μελλοντική (νέα) συνεργασία. Αντίθετα, ύστερα από μια μακρόχρονη, έντονη, επίπονη και κοστοβόρα δικαστική διένεξη, ούτε θεωρητικά μπορεί να θεωρείται πιθανό ένα τέτοιο αποτέλεσμα.

Αυτά όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ επιχειρηματιών.

Η διαμεσολάβηση ωστόσο μπορεί να παράσχει περισσότερο πολύτιμες υπηρεσίες σε άλλης φύσεως διαφορές-ιδίως τις οικογενειακές. Στις συγκεκριμένες μάλιστα

διαφορές η αποκατάσταση των σχέσεων των μερών αποκτά ξεχωριστή αξία.

Η εξωδικαστική επίλυση των ιδιωτικών διαφορών αποτελεί, επομένως, θεσμό που είναι δυνατό να προσφέρει πλήθος πλεονεκτημάτων. Η εφαρμογή της όμως στην ελληνική πραγματικότητα δεν έχει παρουσιάσει τα αναμενόμενα. Και τούτο παρά τις (διαχρονικά) πολλαπλές νομοθετικές παρεμβάσεις.

III. Διαμεσολάβηση: Μια (Σύντομη) Αναδρομή Στο Νομοθετικό Περιβάλλον Και Τα Θέματα Αντισυνταγματικότητας

1. Ήδη από το 1996, ο Έλληνας νομοθέτης επιδίωξε (με την προσθήκη του άρθρου 214Α ΚΠολΔ) την υποχρεωτικότητα της αναζήτησης συμβιβαστικής επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών. Η συγκεκριμένη διάταξη τροποποιήθηκε επανειλημμένα. Κοινή συνισταμένη των τροποποιήσεων της αποτελούσε η επαπειλούμενη κύρωση. Το απαράδεκτο της συζήτησης της αγωγής επικρέματο στις περιπτώσεις παράλειψης της απόπειρας συμβιβαστικής επίλυσης της ένδικης διαφοράς (όταν καθορίζονταν ως υποχρεωτική από το νόμο). Η συζήτηση της αγωγής προχωρούσε μόνον αν προσκομίζαμε, με τις προτάσεις, πρακτικό αποτυχίας της απόπειρας συμβιβαστικής επίλυσης. Εναλλακτικά: δήλωση με την οποία ήταν δυνατό να αποτυπωθούν τα αίτια της αποτυχίας.

Οι εξ ημών παλαιότεροι δεν υπηρετήσαμε επαρκώς τον συγκεκριμένο θεσμό. Το πρακτικό της αποτυχίας της συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς (ή, εναλλακτικά, η σχετική δήλωση) έγινε ένα ακόμα έγγραφο το οποίο έπρεπε να προστεθεί στον (κατά κανόνα ογκώδη) φάκελο της υπόθεσης. Μια τυπική διαδικασία, ένα επιπρόσθετο βάρος χωρίς ουσιαστική σημασία και αξία. Ο ρόλος που του είχε αποδοθεί από το νομοθέτη απέμεινε «στα χαρτιά». Ήταν αναγκαία λοιπόν η τροποποίησή του.

2. Με το ν. 3898/2010 επιδιώχθηκε ένας διαφορετικός τρόπος εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών. Σκοπός του νόμου ήταν η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2008/52/EK, γνωστή ως «Οδηγία Διαμεσολάβησης» (Mediation Directive).

Ο συγκεκριμένος νόμος δεν καθιστούσε υποχρεωτική τη διαμεσολάβηση. Μέχρι και απολύτως πρόσφατα (την ψήφιση δηλ. του ν. 4640/2019) η συμβιβαστική επίλυση είχε απολύτως προαιρετικό χαρακτήρα. Εφόσον επιτυγχανόταν ο συμβιβασμός, όπερ απίθανο, το πρακτικό συμβιβασμού συντασσόταν ατελώς.

3. Ο ν. 3898/2010 καταργήθηκε μια οκταετία αργότερα. Ο ν. 4512/2018 καθιστούσε υποχρεωτική την υπαγωγή συγκεκριμένων κατηγοριών υποθέσεων στη

διαδικασία της διαμεσολάβησης. Η κύρωση, σε περίπτωση παράλειψης της διαμεσολάβησης, ήταν το απαράδεκτο της συζήτησης στο αρμόδιο Δικαστήριο του ενδίκου βοηθήματος που ασκούνταν κατά παράλειψή της.

Η διάταξη για την υποχρεωτικότητα της διαμεσολάβησης, ανεστάλη (ύστερα από πιέσεις-προφανώς ημών των δικηγόρων) για εννέα μήνες από τη δημοσίευσή του εν λόγω νόμου.

4. Αξιοσημείωτη όμως είναι η υπ' αριθμ. 34/2018 απόφαση της διοικητικής Ολομέλειας του Αρείου Πάγου. Ο Άρειος Πάγος, κατά πλειοψηφία (21 έναντι 17 μελών της Ολομέλειας) έκρινε ως αντισυνταγματική την υποχρεωτικότητα της διαμεσολάβησης του ν. 4512/2018.

Να σημειωθεί εδώ πως το δικαίωμα της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας κατοχυρώνεται με σειρά σημαντικών διατάξεων. Ενδεικτικά το άρθρο 20 §1 του Συντάγματος, τα άρθρα 6 και 13 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) και το άρθρο 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ΧΘΔ). Η Ολομέλεια λοιπόν του Αρείου Πάγου αξιολόγησε πως οι διατάξεις για την υποχρεωτικότητα της διαμεσολάβησης θίγουν τον πυρήνα του συγκεκριμένου δικαιώματος (της αποτελεσματικής, δηλ., δικαστικής προστασίας).

5. Παρά την κρίση περί αντισυνταγματικότητας, η υποχρεωτική διαμεσολάβηση επανήλθε με τον προ ημερών δημοσιευθέντα, ήτοι στις 30 Νοεμβρίου 2019, ν. 4640/2019. Ο νέος νόμος καταργεί τον προηγούμενο νόμο, οι προβλέψεις του οποίου κρίθηκαν αντισυνταγματικές. Οι αλλαγές, όμως, που επιφέρει είναι επουσιώδεις και σαφώς, αμφίβολης συνταγματικότητας. Και τούτο με βάση όσα ήδη έχει αξιολογήσει η διοικητική Ολομέλεια του Αρείου Πάγου.

IV. Ν. 4640/2019: Η (Ανεπιτυχής) Προσπάθεια Αντιμετώπισης Της Αντισυνταγματικότητας Και Των Κακώς Κειμένων Του Παρελθόντος

1. Η Αντισυνταγματικότητα Μιας Δαπανηρής Υποχρεωτικής Διαδικασίας Για Διαμεσολάβηση

Ο απολύτως πρόσφατος νόμος για τη διαμεσολάβηση δεν φαίνεται να ξεπέρασε τους σκοπέλους στους οποίους προσέκρουε ο προηγούμενος.

Η διοικητική Ολομέλεια του Αρείου Πάγου έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι: (α) η υποχρεωτικότητα της διαμεσολάβησης που εισήγαγε ο ν. 4512/2018 είναι συμβατή, σε ένα πρώτο επίπεδο, με το ενωσιακό δίκαιο και (β) σαν συνέπειά της είχε, εντούτοις, σημαντικά κόστη για τα μέρη. Έκρινε, επομένως, ότι ως προϋπόθεση για την εν συνεχεία προσφυγή στο Δικαστήριο, η διαμεσολάβηση

πρέπει να είναι κατ' ουσίαν ανέξοδη για τους διαδίκους. Εναλλακτικά: τα έξοδα στα οποία υποβάλλονται οι διάδικοι θα πρέπει να είναι ελάχιστα.

Η συγκεκριμένη κρίση της διοικητικής ΟΛΑΠ μοιάζει απόλυτα δικαιολογημένη. Μια δαπανηρή υποχρεωτική διαμεσολάβηση είναι δυνατό να εξαναγκάσει, εμμέσως, τον οικονομικά ασθενέστερο να αποδεχθεί την προτεινόμενη συμβιβαστική λύση. Και τούτο γιατί, ανεξάρτητα από την (ενδεχόμενη μη) συμφωνία με το περιεχόμενό της, κι έχοντας εξαντληθεί οικονομικά στο πρώτο ακόμα στάδιο της διαμεσολάβησης, δεν θα έχει τη δυνατότητα να ανταπεξέλθει και στο οικονομικό βάρος μιας μακράς δικαστικής διένεξης. Με άλλα λόγια, η (υποχρεωτική) συμμετοχής σε μια δαπανηρή διαδικασία διαμεσολάβησης είναι δυνατό να στερήσει από κάποιο εκ των διάδικων το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα προσφυγής στον φυσικό δικαστή.

2. Η Υποχρεωτικότητα Της Διαμεσολάβησης

Ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της διαμεσολάβησης επιλέχθηκε, εντούτοις, και από το νέο νόμο για συγκεκριμένες υποθέσεις. Στο πλαίσιο αυτό, στο άρθρο 6 του νόμου προβλέπεται ότι, στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης υπάγονται:

(α) Οι οικογενειακές διαφορές. [Κατ' εξαίρεση στην υποχρεωτικότητα της διαμεσολάβησης δεν υπάγονται (μέχρι την 15.1.2020) οι οικογενειακές διαφορές που αφορούν διαζύγιο, ακύρωση γάμου, αναγνώριση της ύπαρξης ή της ανυπαρξίας γάμου, προσβολή πατρότητας, μητρότητας κ.λπ. (§§1 & 2 άρθρου 592ΚΠολΔ)].

(β) Οι διαφορές που εκδικάζονται (από 15.3.2020 και εντεύθεν) κατά την τακτική διαδικασία και υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα: (i) του Μονομελούς Πρωτοδικείου, αν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ και (ii) του Πολυμελούς Πρωτοδικείου σε κάθε περίπτωση.

(γ) Οι διαφορές για τις οποίες σε έγγραφη συμφωνία των μερών προβλέπεται ρήτρα διαμεσολάβησης.

3. Η Αμοιβή Του Διαμεσολαβητή

Η αρχική πρώτη συνεδρία της διαμεσολάβησης δεν είναι ανέξοδη για τα μέρη. Οι διάδικοι βαρύνονται με την αμοιβή του διαμεσολαβητή, η οποία (μπορεί και να) συμφωνείται ελεύθερα (άρ. 18 παρ. 1). Επιπλέον, εκείνος που επισπεύδει την όλη διαδικασία επωμίζεται και την προκαταβολή των εξόδων της έγγραφης γνωστοποίησης του διαμεσολαβητή προς τους διαδίκους (όσον αφορά την

ημερομηνία και τον τρόπο διεξαγωγής της πρώτης συνεδρίας). Τα έξοδα αυτά επιδικάζονται ως δικαστικά, εφόσον ακολουθήσει δίκη (άρθρο 7 §2).

4. Η Αμοιβή Των Δικηγόρων

Κάθε διάδικος επιβαρύνεται με την αμοιβή του δικηγόρου του και στο στάδιο της διαμεσολάβησης. Και τούτο γιατί η παράσταση των δικηγόρων είναι, και εδώ, υποχρεωτική. Όπως γίνεται δεκτό και στην προαναφερθείσα (ανωτέρω υπό 1) γνωμοδότηση της ΟΛΑΠ, η υποστήριξη του δικηγόρου καθαυτή δεν είναι ασύμβατη με την ενωσιακή νομοθεσία. Πολύ περισσότερο που ο διαμεσολαβητής δεν απαιτείται να είναι δικηγόρος-νομικός έστω. Στο πλαίσιο αυτό η παρουσία των πληρεξουσίων δικηγόρων των διαδίκων μοιάζει αναγκαία. Παρόλα αυτά, αποτελεί μια πρόσθετη (όχι αμελητέα) υποχρεωτική δαπάνη για τα μέρη.

Οι επιλογές του νομοθέτη όσον αφορά τη διάρθρωση της διαδικασίας διαμεσολάβησης, διαχρονικά, προφανώς και δεν αντίκεινται στο Σύνταγμα και την ενωσιακή έννομη τάξη. Φαίνεται όμως πως πλήττει άμεσα το δικαίωμα πρόσβασης των διαδίκων στη δικαιοσύνη.

Στις προαναφερθείσες (ατυχείς) επιλογές εξακολουθεί να εμμένει ο νομοθέτης και στο νέο νόμο για τη διαμεσολάβηση: Οι διάδικοι παρίστανται υποχρεωτικά μαζί με τον πληρεξούσιο δικηγόρο τους. Εξαίρεση αποτελούν οι καταναλωτικές διαφορές και οι μικροδιαφορές. Σε αυτές οι διάδικοι δικαιούνται να παρασταθούν αυτοπροσώπως (άρθρο 5 §1). Η αμοιβή των νομικών παραστατών στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία συμφωνείται ελεύθερα (άρθρο 7 § 5).

Το κατώτερο δυνατό κόστος της υποχρεωτικής διαμεσολάβησης μειώθηκε συγκριτικά με αυτό που προέκυπτε από τον προϊσχύσαντα νόμο. Παραμένει, εντούτοις, σημαντικό, ιδίως στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα.

Συνεπώς, μπορεί για κάποιους διαδίκους να αποτελέσει αποτρεπτικό παράγοντα της προσφυγής στον φυσικό δικαστή. Όπως, λ.χ., στην περίπτωση που ένας περιορισμένων οικονομικών δυνατοτήτων διάδικος δεν μπορεί να υποστηρίξει οικονομικά μια επιγενόμενη δίκη. Ο ακούσιος συμβιβασμός γι' αυτόν θα είναι, ενδεχομένως, μονόδρομος. Κι από την άλλη πλευρά, είναι προφανές πως ευνοούμενοι είναι οι οικονομικά ισχυρότεροι.

5. Χρηματικές Ποινές

Ένα ακόμη υπολογίσιμο κόστος, το οποίο (από κοινού με το απαράδεκτο) επιβάλλει τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της διαμεσολάβησης, είναι οι χρηματικές ποινές για τον διάδικο που αρνείται να συμπράξει στην όλη διαδικασία. Η διοικητική ΟΛΑΠ έλαβε υπόψη της και το συγκεκριμένο κόστος για την κρίση της

όσον αφορά την αντισυνταγματικότητα της πρόβλεψης για την υποχρεωτικότητα της διαμεσολάβησης.

Παρόλα αυτά, και στο νέο νόμο απειλούνται χρηματικές ποινές, μεγαλύτερου μάλιστα εύρους από ό,τι παλαιότερα. Το δικαστήριο δικαιούται (άρθρο 7 § 6) να επιβάλει στον διάδικο που δεν προσήλθε στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία, παρότι είχε κληθεί, χρηματική ποινή από 100€ έως 500€.

Επιπρόσθετα, ο διάδικος που δεν προσήλθε στη διαδικασία της διαμεσολάβησης ή δεν κατέβαλε το ποσό που του αναλογεί για την αμοιβή του διαμεσολαβητή καταδικάζεται (άρθρα 176 επ. ΚΠολΔ), σε ολόκληρο το ποσό το οποίο κατέβαλε ο επισπεύδων. Το ποσό αυτό λογίζεται ως δικαστικό έξοδο, ανεξάρτητα από την έκβαση της δίκης (άρθρο 18 §2). Ο διάδικος δηλαδή, που λειτουργεί σύννομα και προσπαθεί να ασκήσει τα δικαιώματά του, θα επιβαρυνθεί με ένα πρόσθετο κόστος. Το κόστος αυτό βέβαια θα του επιστραφεί με το πέρας της δίκης, η οποία όμως θα έχει ήδη καθυστερήσει, λόγω της (υποχρεωτικής) διαμεσολάβησης.

6. Υποχρεωτική Έγγραφη Ενημέρωση Για Τη Δυνατότητα Διαμεσολαβητικής Διευθέτησης Της Διαφοράς

Ο νέος νόμος απαιτεί από τον δικηγόρο να ενημερώνει εγγράφως τον πελάτη-εντολέα του για τη δυνατότητα διαμεσολάβησης. Η ενημέρωση αυτή αφορά το σύνολο των υποθέσεων, οι οποίες είναι ενδεχόμενο να οδηγηθούν σε δικαστική κρίση. Όχι μόνον εκείνες για τις οποίες είναι υποχρεωτική η διερεύνηση της επίλυσης της διαφοράς με τον συγκεκριμένο τρόπο. Το σχετικό ενημερωτικό έγγραφο πρέπει να υπογράφεται από τον εντολέα και τον πληρεξούσιο δικηγόρο. Επίσης να κατατίθεται με το εισαγωγικό δικόγραφο της αγωγής ή μέχρι τη συζήτηση της αγωγής. Διαφορετικά η συζήτηση της αγωγής κηρύσσεται απαράδεκτη (άρθρο 3 §2).

Είναι αλήθεια πως το συγκεκριμένο έγγραφο ανασύρει παλαιότερες μνήμες (:ανωτέρω υπό III.1). Η προσκόμιση του εγγράφου για την πιστοποίηση της απόπειρας συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς ήταν επίσης υποχρεωτική επί ποινή απαραδέκτου (κατ' άρθρο 214Α ΚΠολΔ στην προϊσχύσασα μορφή του). Η σχετική διαδικασία ήταν, τότε, ανέξοδη. Ο (παλαιότερος) νομοθέτης κατήργησε το απαράδεκτο της συζήτησης (ήδη από το 2011) σε περίπτωση μη προσκόμισης του συγκεκριμένου εγγράφου.

Ο νέος νόμος, εντούτοις, φαίνεται να επαναφέρει πρακτικές του παρελθόντος. Ας ελπίσουμε ότι δεν θα αποδειχθούν, για μια ακόμα φορά, αποτυχημένες.

V. Εν Κατακλείδι

Οι στοχεύσεις του ν. 4640/2019 είναι πολλαπλές. Μεταξύ αυτών: η επιτάχυνση της διεξαγωγής των δικών και η ανάσχεση της δικομανίας.

Είναι αλήθεια πως εισάγει βελτιώσεις σε σχέση με αντίστοιχα νομοθετήματα του παρελθόντος. Είναι αμφίβολη όμως η επιτυχής διαχείριση των προβλημάτων που προσπαθεί να επιλύσει. Προεχόντως: η επιτυχής επίλυση των (δεδομένων) προβλημάτων αντισυνταγματικότητας.

Επιπρόσθετα: Αξιοσημείωτο είναι πως και στον ίδιο το νόμο (άρθρο 44) καταγράφεται επιφύλαξη ως προς τα αποτελέσματά του. Μετά την 15η Μαρτίου 2022, το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα αξιολογήσει τα αποτελέσματα του θεσμού της διαμεσολάβησης και της υποχρεωτικής πρώτης συνεδρίας.

Η στρατηγική κι επιλογές που ακολούθησε ο Βδελυκλέων για την αντιμετώπιση της δικομανίας του πατέρα του Φιλοκλέωνα αποδείχθηκε επιτυχής. Ο Φιλοκλέων φαίνεται πως οριστικά θεραπεύτηκε.

Οι επιλογές του έλληνα νομοθέτη για την επιβολή της διαδικασίας διαμεσολάβησης αλλά και την άμβλυνση των συνεπειών της δικομανίας δεν έχουν αποδειχθεί, μέχρι σήμερα τουλάχιστον (αντίστοιχα) επιτυχείς.

Ευελπιστούμε εν τούτοις στην ευόδωση των προσδοκιών των συντακτών του νόμου. Ενδεχόμενη επιτυχία του ν. 4640/2019 (και συνακόλουθα μείωση των δικών) θα συμβάλλει στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας.

Οι υπέρμαχοι της αντισυνταγματικότητας έχουν λάβει, ήδη, θέσεις μάχης. Οι δυσκολίες της εφαρμογής του νέου νόμου δεδομένες. Δεδομένα όμως και τα (ηχηρά ήδη) παράπονα των θιγομένων. Όλα τούτα δεν φαίνεται να συνηγορούν, δυστυχώς, προς την κατεύθυνση της μακροημέρευσής του...

Ίδωμεν...

Πηγή: koumentakislaw.gr